

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

**Кафедра педіатрії №2**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**  
Проректор з наукової роботи ЛНМУ  
імені Данила Галицького  
професор Вікторія СЕРГІЄНКО

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ**

**ВК 2.9. «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ПУЛЬМОНОЛОГІЇ»**

**підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти  
кваліфікації «Доктор філософії (PhD)»  
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»  
спеціальності 228 «Педіатрія»**

Обговорено та ухвалено  
на засіданні кафедри  
педіатрії №2  
протокол №\_\_ від «\_\_»\_\_ 20\_\_ р.  
Завідувачка кафедри  
д.м.н., професор Леся БЕШ

Затверджено  
Профільною методичною комісією  
з педіатричних дисциплін  
протокол №\_\_ від «\_\_»\_\_ 20\_\_ р.  
Голова профільної методичної  
комісії професор Леся БЕШ

**РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:**

Беш Л.В., завідувачка кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор  
Добрянський Д.О., професор кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор  
Дедишин Л.П., доцент кафедри педіатрії №2, к. мед. н., доцент

**РЕЦЕНЗЕНТИ:**

Личковська О.Л., завідувачка кафедри пропедевтичної педіатрії та медичної генетики д. мед. н., професор

## ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» (курс за вибором) підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я зі спеціальності 228 Педіатрія складена на підставі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах» (23 березня 2016 р., №261), освітньо-наукової програми доктора філософії (Ph.D.) (Протокол №10 – ВР від 30.10.2019 ЛНМУ імені Данила Галицького); наказу МОН України від 01.10.2019 р. № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Ця програма є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії у рамках професійної спеціалізації та розрахована на 3 кредити ECTS.

### Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна програма дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» (курс за вибором) включає найважливіші сучасні досягнення дитячої алергології щодо діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених алергічних захворювань у дітей.

Навчальна програма визначає орієнтацію й основний фокус цього курсу за вибором, обсяг кредитів ЄКТС, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості освіти.

Під час навчання аспірант повинен досягнути високого рівня теоретичної професійної підготовки, розуміння загальних концепцій та використання відповідних методологічних підходів. Передбачається формування всебічних знань щодо різних клінічних варіантів перебігу й ускладнень найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей, умінь планувати обстеження хворої дитини й інтерпретувати отримані результати, проводити диференційну діагностику і встановлювати клінічний діагноз. У визначенні тактики надання медичної допомоги таким дітям аспірант повинен вміти застосовувати найсучасніші досягнення доказової медицини. Особлива увага приділяється діагностиці невідкладних станів, удосконаленню навичок надання екстреної допомоги, застосуванню сучасних технологій інтенсивної терапії, а також умінням вести медичну документацію.

Для вивчення й обговорення аспіранту пропонуються актуальні питання диференційної діагностики, лікування, невідкладної допомоги і профілактики найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей, зокрема стенозуючого ларинготрахеїту, обструктивного бронхіту, бронхіоліту, пневмонії, бронхолегеневої дисплазії, різних варіантів хронічної і спадкової бронхолегеневої патології.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є особливості клінічного перебігу, сучасні методи діагностики та новітні технології в лікуванні дітей з найбільш поширеною респіраторною патологією.

**Міждисциплінарні зв'язки:** пропедевтика дитячих хвороб, дитячі інфекційні хвороби, анестезіологія й інтенсивна терапія, клінічна фармакологія, радіологія, імунологія, соціальна медицина, нормальна фізіологія, нормальна анатомія, патологічна анатомія, мікробіологія, ендокринологія.

Структура дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Лекції (год)	Практичні (год)	Семінари (год)	Самостійна робота (год)		
Актуальні питання дитячої пульмонології	3 кредити / 90 год	<b>очна денна, очна вечірня форма</b>				за вибором аспірантів	залік
		10	34	-	46		

## 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» (курс за вибором), є здобуття та поглиблення знань, навичок, умінь й інших компетенцій, необхідних для продукування нових ідей і вирішення комплексних завдань з охорони здоров'я дітей з респіраторною патологією.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» (курс за вибором), є:

- отримати сучасні теоретичні знання;
- сформулювати, оновити і поглибити професійні компетентності;
- удосконалити практичні навички й уміння з питань надання медичної допомоги, діагностики, лікування, профілактики та спостереження в динаміці за дітьми з проявами респіраторної патології;
- уміти аналізувати типові та атипові варіанти перебігу найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей та виявляти їх ускладнення;
- уміти складати план обстеження й інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, визначати прогноз;
- уміти диференціювати, обґрунтовувати і формулювати діагноз найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей;
- уміти визначати тактику лікування найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей;
- уміти діагностувати та надавати медичну допомогу у разі розвитку невідкладних станів, зумовлених респіраторною патологією.

### КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії таких **компетентностей і програмних результатів навчання**:

**Інтегральна компетентність:** здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину й інші сфери життя.

**Загальні компетентності (ЗК):** знати етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні ознаки, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, невідкладну допомогу, профілактику і прогноз у дітей з найбільш поширеними респіраторними захворюваннями; актуальні наукові завдання та проблеми дитячої пульмонології.

#### **Фахові (спеціальні, предметні) компетентності (ФК)**

*Аспіранти повинні вміти:*

а) діагностувати та лікувати найбільш поширені алергічні захворювання у дітей відповідно до Національних стандартів та протоколів з використанням сучасних досягнень науки і техніки;

б) виконувати діагностичні процедури й інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні й інструментальні дослідження самостійно у межах наукової роботи;

в) застосовувати сучасні медичні інформаційні технології та медичну літературу для діагностики та лікування найбільш поширених респіраторних захворювань у дітей;

г) проводити патентно-інформаційний пошук з обраної науково-практичної тематики у вітчизняних та закордонних джерелах, наукометричних базах;

д) критично аналізувати сучасні дані, розробляти і синтезувати нові ідеї з актуальних проблем дитячої пульмонології;

е) впроваджувати досягнення науки і техніки у клінічну практику.

*Аспіранти повинні мати уявлення про:*

а) застосування принципів доказової медицини у прийнятті діагностичних і терапевтичних рішень у дітей з найбільш поширеними респіраторними захворюваннями у дітей;

б) нові напрямки наукових досліджень в дитячій пульмонології;

в) етичні принципи та методологію наукового дослідження;

г) сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.

Деталізацію компетентностей відповідно до дескрипторів НРК наведено нижче у формі «Матриці компетентностей».

### Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<b>Інтегральна компетентність</b>				
Здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину й інші сфери життя.				
<b>I. Загальні компетентності</b>				
1. Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня	Знати: <ul style="list-style-type: none"> <li>закономірності когнітивних процесів</li> <li>стратегію освіти протягом життя</li> <li>методи продуктивного навчання</li> <li>теорію ціннісних орієнтацій та мотивації особистості</li> <li>основи риторики</li> <li>основи тайм-менеджменту</li> </ul>	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> <li>оперувати філософськими категоріями та доктринами</li> <li>використовувати методи самонавчання</li> <li>оцінювати рівень мотивації</li> <li>постійно вдосконалювати свій освітній та загальнокультурний рівень</li> </ul>	Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості. Здатність до самонавчання та самореалізації. Здатність до ефективної організації власного часу.	Формування системного наукового світогляду та загального культурного світогляду. Здатність до критичної самооцінки, самонавчання та самореалізації.
2. Здатність автономно працювати з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права	Знати: <ul style="list-style-type: none"> <li>дослідницьку етику</li> <li>правові основи авторського права</li> <li>правила цитування та посилання на використані джерела</li> <li>об'єкти та суб'єкти права</li> </ul>	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> <li>самостійно виконувати освітню та наукову діяльність</li> <li>викладати свої погляди</li> <li>приймати власні рішення</li> <li>використовувати інформаційні технології для визна-</li> </ul>	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формування ідей та продукування гіпотез. Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової	Відповідальність за результати діяльності. Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фа-

	<p>інтелектуальної власності</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• систему правової охорони інтелектуальної власності</li> <li>• методологічні основи створення об'єктів права інтелектуальної власності</li> </ul>	<p>чення ознак плагіату</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• складати пропозиції щодо реєстрації прав інтелектуальної власності</li> </ul>	<p>діяльності.</p> <p>Отримання довіри та поваги серед колег та студентів.</p>	<p>льсифікаціям та корупційним діям.</p>
<p>3. Здатність використовувати інформаційно- комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• основи бібліографічного пошуку</li> <li>• перелік наукометричних баз і їх значущість</li> <li>• види та джерела інформації</li> <li>• форми, методи та засоби ідентифікації, пошуку та зберігання інформації</li> <li>• інформаційні технології та системи для автоматизованої переробки інформації та управління даними</li> <li>• технології аналізу та надання інформації</li> <li>• правила цитування та посилання на використані джерела</li> </ul>	<p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</li> <li>• працювати з пошуковими системами</li> <li>• обробляти дані</li> <li>• проводити аналіз і синтез даних</li> <li>• створювати бази даних</li> <li>• використовувати ресурси дистанційного навчання</li> <li>• отримувати і адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації</li> </ul>	<p>Володіння навичками інформаційного пошуку, створення баз даних, обробки даних.</p> <p>Використання мереж і засобів інформаційного забезпечення, обміну інформацією.</p>	<p>Організація самостійного пошуку потрібної інформації.</p> <p>Відповідальне використання даних з інших джерел при проведенні власних наукових досліджень.</p>
<p>4. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• особливості сприйняття різних цільових аудиторій;</li> <li>• основи менеджменту конфліктів</li> <li>• основи риторики та теорії аргументації</li> <li>• іноземну мову на рівні не нижче B2</li> </ul>	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• вести комунікації з різними цільовими аудиторіями</li> <li>• обговорювати наукові знання</li> <li>• володіти культурою мовлення, методами аргументації</li> <li>• представляти та обговорювати результати своєї ро-</li> </ul>	<p>Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування.</p> <p>Взаємодія в колективі для виконання завдань.</p> <p>Управління конфліктами.</p> <p>Здатність вести полеміку, дискусію.</p> <p>Володіння іно-</p>	<p>Самостійне виконання завдань.</p> <p>Лідерство.</p> <p>Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань.</p> <p>Постійне вдосконалення іноземної культури мов-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• професійну лексику та термінологію відповідно до напрямку наукового дослідження</li> </ul>	<p>боти українською та іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі</p>	<p>земною мовою (англійською) на рівні повного розуміння іншомовних наукових текстів, що стосуються медицини.</p> <p>Використання мовних компетенцій для міжнародного співробітництва.</p>	<p>лення.</p>
5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• етапи та закономірності когнітивного процесу</li> <li>• етапи дослідницького процесу</li> <li>• основи та умови креативності</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <p>аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел</p>	<p>Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення.</p>	<p>Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.</p>
6. Здатність планувати та управляти часом	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• технології організації часу і підвищення ефективності його використання</li> <li>• принципи та методи формулювання цілей та визначення пріоритетів</li> <li>• методики удосконалення процесу досягнення цілей</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• управляти науковими проектами, скласти пропозиції щодо фінансування наукових досліджень</li> <li>• формулювати цілі</li> <li>• розробляти план досягнення поставлених цілей</li> <li>• визначати пріоритети</li> <li>• визначати конкретні дії для досягнення мети</li> <li>• контролювати досягнення мети та виконання плану</li> </ul>	<p>Здатність до моделювання стратегій та організації роботи колективу.</p>	<p>Самостійна організація власного часу.</p>
<b>II. Фахові (спеціальні) компетентності</b>				
1. Глибокі знання і систематичне розуміння предметної ділянки за напрямом і тематикою	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження</li> <li>• зміст дисципліни (за спеціаліза-</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження і майбутньої професійної діяльності</li> </ul>	<p>Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, новітніх досяг-</p>	<p>Безперервне самонавчання і самовдосконалення.</p>

досліджень та майбутньої професійної діяльності	цією) відповідно до майбутньої професійної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> <li>• інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим напрямом</li> </ul>	вень за напрямом наукового дослідження.	
2. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях у сфері неонатології і педіатрії та за напрямком наукових досліджень, формулювання дослідницьких питань, генерування наукових гіпотез у сфері медицини	<b>Знати:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• інформаційні світові ресурси</li> <li>• сутність дослідницького процесу</li> <li>• клінічну епідеміологію</li> <li>• принципи та досягнення доказової медицини</li> <li>• методологію наукового дослідження</li> <li>• бази бібліографічного пошуку та цитування, включаючи RefMan, EndNote та ін.</li> </ul>	<b>Вміти:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проводити патентно-інформаційний пошук</li> <li>• проводити критичний аналіз сучасної наукової літератури</li> <li>• адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом</li> <li>• визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної педіатрії</li> <li>• працювати з сучасними бібліографічними і наукометричними базами даних</li> <li>• проводити обробку та аналіз даних</li> <li>• формулювати дослідницькі питання та гіпотези</li> </ul>	Використання інформаційних ресурсів для отримання інформації. Комунікації та дискусії з фахівцями в конкретній галузі наукової діяльності. Враховувати авторське право при плануванні наукового дослідження. Визначення відповідюваності на достовірності наукових даних, обговорення наукової інформації та даних мета-аналізу.	Використовувати сучасні інформаційні технології для проведення наукового пошуку. Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань.



<p>3. Здатність застосовувати новітні теорії, концепції, технології і методи, необхідні для вирішення комплексних проблем педіатричного сектору галузі охорони здоров'я, формулювати мету дослідження, розробляти наукові проекти та керувати ними</p>	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• етику і методологію наукового дослідження</li> <li>• види дизайнів наукового дослідження</li> <li>• методи і методики дослідження за обраним науковим напрямом</li> <li>• методи збору та аналізу наукових даних</li> <li>• технології управління проектом</li> <li>• види систематичних помилок і способи запобігання їх виникненню</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові ідеї</li> <li>• формулювати мету та завдання дослідження</li> <li>• розробляти дизайн наукового дослідження</li> <li>• визначати методи дослідження відповідно до поставлених завдань</li> <li>• контролювати виконання проекту</li> <li>• передбачати системні помилки</li> </ul>	<p>Аргументація та доказ переваг розробленого проекту. Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту. Аргументація переваг обраних методів дослідження. Використання знань та вмінь з методології досліджень для пошуку партнерів.</p>	<p>Ініціативність, самостійність., відповідальність. Дотримання дослідницької етики. Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження</p>
<p>4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до мети та завдань наукового проекту</p>	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• сучасні методи дослідження</li> <li>• біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність</li> <li>• інформативні критерії оцінки процесів, функцій, явищ</li> <li>• можливості та обмеження різних методів дослідження</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проекту</li> <li>• інтерпретувати результати різних методів досліджень</li> </ul>	<p>Аргументація переваг та інформативності обраних методів дослідження, можливість їх вдосконалення та комбінування.</p>	<p>Самостійний вибір адекватних методів дослідження.</p>
<p>5. Володіння сучасними методами і методиками наукового дослідження</p>	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• специфічність та чутливість різних методів дослідження</li> <li>• методики досліджень за тематикою наукового проекту, їх можливості й обмеження</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• використовувати сучасні методи дослідження</li> <li>• використовувати методики дослідження</li> <li>• модифікувати та поліпшувати методики дослідження</li> </ul>	<p>Володіння методами та методиками дослідження, обміну інформації та передачі знання колегам.</p>	<p>Самостійне виконання наукового дослідження. Достовірність та відтворюваність результатів дослідження.</p>
<p>6. Здатність упроваджувати нові знання (на-</p>	<p><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• сучасний стан досліджуваної</li> </ul>	<p><b>Вміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проводити дослідження відповідно</li> </ul>	<p>Діалог з науковим співтовариством.</p>	<p>Ініціативність, самостійність, відповідаль-</p>

укові дані) в освітній процес та практику охорони здоров'я	наукової проблеми • можливості та обмеження застосування запропонованих методів дослідження • можливості й обмеження виконання запланованого дослідження	до мети і завдань дослідження обраними методами • володіти методами дослідження • інтерпретувати результати дослідження		ність. Запобігання помилок при виконанні наукового дослідження.
--	--	---	--	---

### **Програмні результати навчання (ПРН)**

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з питань профілактичних технологій в системі охорони здоров'я в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі профілактичних технологій у системі охорони здоров'я. Опрацьовувати алгоритм управління профілактикою захворюваності на всіх рівнях надання медичної допомоги населенню; здатність до планування та проведення заходів профілактики хвороб серед населення, у т.ч. у співпраці з фахівцями громадського здоров'я.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати медичну наукову інформацію щодо застосування медико-профілактичних валеологічних/синологічних технологій з метою формування здорового способу життя.

ПРН 4. Вміти виявити й окреслити труднощі щодо застосування оздоровчо-реабілітаційних заходів, карантинних заходів щодо запобігання розповсюдження інфекційних захворювань в епідемічних вогнищах з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання й ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в профілактичній роботі лікаря з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані медико-профілактичних технологій в системі охорони здоров'я.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження щодо вибору медико-профілактичних технологій, що формують первинну, вторинну й третинну профілактику.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати інноваційні медико-профілактичні технології щодо медичного обслуговування населення на підставі статистичних даних, експертного оцінювання та даних соціологічних досліджень, визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги, обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення якості та безпеки медико-профілактичної допомоги.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами щодо пропаганди здорового стилю життя.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

### **Очікувані результати навчання з дисципліни**

Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей,

розв'язання комплексних проблем дитячої пульмонології і педіатрії, виконання дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з дитячої пульмонології і педіатрії.

## **ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Актуальні питання дитячої пульмонології**

Дисципліна « Актуальні питання дитячої пульмонології» для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації «Доктор філософії (PhD)»; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності 228 «Педіатрія» є вибірковою. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин. Програма навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» структурована на 5 змістових розділів.

#### **Змістовий розділ 1. Синдром кашлю та ціанозу в педіатричній практиці**

Дифдіагностика синдрому кашлю і ціанозу, загальноклінічні обстеження, лабораторні (біохімічні, імунологічні, алергологічні), інструментальні.

#### **Змістовий розділ 2. Бронхообструктивний синдром в педіатрії : сучасне трактування, діагностика, лікування. Бронхіальна астма**

Критерії діагностики, дифдіагностики, можливості терапії, динамічне спостереження, прогноз.

#### **Змістовий розділ 3. Особливості перебігу пневмоній на сучасному етапі, ускладнення, тактика лікування**

Класифікація, критерії діагностики, можливості терапії, динамічне спостереження, ускладнення, прогноз.

#### **Змістовий розділ 4. Хронічні та спадкові бронхолегеневі захворювання у дітей: труднощі діагностики і лікування**

Сучасна класифікація, діагностика, лікування, прогноз. Диференціальний діагноз.

#### **Змістовий розділ 5. Невідкладні стани в дитячій пульмонології**

Сучасні можливості діагностики і невідкладного лікування.

## **СТРУКТУРА КУРСУ ЗА ВИБОРОМ**

Розділ	Назва курсу, розділу	Кредити	Години	Вид заняття (години)		
				лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	Синдром кашлю та ціанозу в педіатричній практиці.		16	2	6	8
2	Бронхообструктивний синдром в педіатрії : сучасне трактування, діагностика, лікування. Бронхіальна астма.		20	2	8	10
3	Особливості перебігу пневмоній на сучасному етапі, ускладнення, тактика лікування.		20	2	8	10
4	Хронічні та спадкові бронхолегеневі захворювання у дітей: труднощі діагностики і лікування.		14	2	4	8

5	Невідкладні стани в дитячій пульмонології.		20	2	8	10
	<b>Разом</b>	<b>3</b>	<b>90</b>	<b>10</b>	<b>34</b>	<b>46</b>
	<b>Підсумковий контроль</b>				<b>Залік</b>	

### Теми лекцій

	Назва	Години
1	Синдром кашлю та ціанозу в педіатричній практиці.	2
2	Бронхообструктивний синдром в педіатрії : сучасне трактування, діагностика, лікування. Бронхіальна астма.	2
3	Особливості перебігу пневмоній на сучасному етапі, ускладнення, тактика лікування.	2
4	Хронічні та спадкові бронхолегеневі захворювання у дітей: труднощі діагностики і лікування.	2
5	Невідкладні стани в дитячій пульмонології.	2
	<b>Всього</b>	<b>10</b>

### Теми практичних занять

	Назва	Години
1	Синдром кашлю та ціанозу в педіатричній практиці.	6
2	Бронхообструктивний синдром в педіатрії : сучасне трактування, діагностика, лікування. Бронхіальна астма.	8
3	Особливості перебігу пневмоній на сучасному етапі, ускладнення, тактика лікування.	8
4	Хронічні та спадкові бронхолегеневі захворювання у дітей: труднощі діагностики і лікування.	4
5	Невідкладні стани в дитячій пульмонології.	8
	<b>Всього</b>	<b>34</b>

### ПЛАН САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

	Назва	Години
1	Синдром кашлю та ціанозу в педіатричній практиці.	8
2	Бронхообструктивний синдром в педіатрії : сучасне трактування, діагностика, лікування. Бронхіальна астма.	10
3	Особливості перебігу пневмоній на сучасному етапі, ускладнення, тактика лікування.	10
4	Хронічні та спадкові бронхолегеневі захворювання у дітей: труднощі діагностики і лікування.	8
5	Невідкладні стани в дитячій пульмонології.	10
	<b>Всього</b>	<b>46</b>

## МЕТОДИ НАВЧАННЯ

**Видами навчальної діяльності аспірантів** згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) самостійна робота аспірантів (СРА)

1. Словесні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

## МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ

Протягом освітньої програми моніторинг академічної успішності здійснюється на підставі даних про відвідування лекцій, семінарських і практичних занять, результатів виконання самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю. Форма контролю (тестові завдання, ситуаційні завдання, усний та письмовий контроль теоретичних знань, практична перевірка навичок та вмінь, програмований комп'ютерний контроль) обирається керівником курсу. За умов успішного завершення курсу аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчального курсу, відмітка про успішність навчання та кількість кредитів.

**Поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором правильної відповіді;
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання атипових ситуаційних задач.

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставленням традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно на кожному із занять. Аспірант(ка) отримує на практичному занятті:

- оцінку «5», якщо виконано правильно не менше 90% навчальних завдань;
- оцінку «4», якщо виконано правильно не менше 80% навчальних завдань;
- оцінку «3», якщо виконано правильно не менше 60% навчальних завдань;
- оцінку «2», якщо виконано правильно менше 60% навчальних завдань.

На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

**Підсумковий контроль** здійснюється по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку. Шкали оцінювання: традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS.

**Семестровий залік** – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях.

## СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

**Максимальна кількість балів**, яку може набрати аспірант(ка) за поточну навчальну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 200 балів.

**Мінімальна кількість балів**, яку повинен набрати аспірант(ка) за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни, становить 120 балів.

**Розрахунок кількості балів** здійснюється на підставі отриманих аспірантом(ою) оцінок за чотирибальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$= \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком**

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

**Методичне забезпечення**

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Силабус навчальної дисципліни;
- Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи аспірантів;
- Методичні вказівки до практичних занять для аспірантів;
- Методичні вказівки до самостійної роботи для аспірантів;
- Ситуаційні задачі до практичних занять;
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.

**Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль**

1. Причини і механізми розвитку бронхообструктивного синдрому в педіатрії.
2. Критерії діагностики синдрому бронхіальної обструкції.
3. Критерії діагностики, класифікація і особливості трактування бронхіальної астми у дітей.
4. Клінічні прояви бронхіальної астми, диференційно-діагностичні ознаки різних варіантів захворювання у дітей.
5. Особливості перебігу бронхіальної астми залежно від ступеня важкості та рівня контролю.
6. Невідкладна допомога при гострих проявах синдрому бронхіальної обструкції.
7. Принципи та методи етапного лікування бронхіальної астми у дітей.

8. Особливості сходинкової базисної стратегії лікування бронхіальної астми у дітей.
9. Клінічні особливості і оцінка важкості загострення бронхіальної астми у дітей.
10. Первинна і вторинна профілактика бронхіальної астми.
11. Особливості перебігу бронхіальної астми залежно від віку дітей.
12. Визначення ступенів дихальної і вентиляційної недостатності.
13. Перерахувати спірометричні показники обструктивного типу вентиляційної недостатності.
14. Діагностична цінність визначення FeNo у дітей , хворих на бронхіальну астму.
15. Особливості проявів дихальної недостатності у дітей різних вікових груп.
16. Назвіть клінічні ознаки ускладненого перебігу БОС.
17. Який критерій БОС є найбільш інформативним для діагностики?
18. В яких випадках призначаються стероїдні протизапальні препарати системної дії?
19. Інгаляційні кортикостероїди : коли і як призначати?
20. Які лікувальні міроприємства проводять для покращення мукоциліарного кліренсу?
21. Що призначається при проведенні реабілітаційної терапії бронхіальної астми у дітей.?
22. Перерахувати інгаляційні бронхолітичні препарати і охарактеризувати особливості їх застосування (для кожної групи окремо)..
23. Які методи фізіотерапії можна використати для лікування дітей з проявами БОС?
24. Особливості діагностики позалікарняної пневмонії
25. Діагностика лікарняних пневмоній, особливості етіології.
26. Як оцінювати різні варіанти задишки у дітей?
27. Відмінності проявів дихальної недостатності при бронхіоліті і пневмонії.
28. Чим відрізняється перебіг крупозної пневмонії від інших форм пневмоній?
29. Чому крупозною пневмонією практично не хворіють діти 1-го року життя?
30. Назвіть клінічні ознаки ускладненого перебігу пневмонії.
31. Який критерій пневмонії є найбільш інформативним для діагностики?
32. Як відрізняється етіотропна терапія при «домашніх», «лікарняних» і атипових пневмоніях.
33. В яких випадках призначаються нестероїдні протизапальні препарати?
34. Які лікувальні заходи проводять для покращення мукоциліарного кліренсу?
35. В яких випадках проводиться імуностимуляційна терапія? Якими препаратами?
36. Що призначається при проведенні реабілітаційної терапії?
37. Імунопрофілактика пневмоній ( покази для проведення, медикаменти)
38. Які методи лікувальної фізкультури застосовують для реабілітаційного лікування пневмоній.
39. Чи потрібний додатковий медикаментозний супровід до призначеної антибіотикотерапії у разі поза лікарняної пневмонії?
40. Чи показане санаторно-курортне лікування дітей, які перенесли пневмонію?
41. Невідкладна допомога при дихальній недостатності.
42. Особливості антибіотикотерапії пневмоній у дітей.
43. Діагностика хронічних бронхолегеневих захворювань.
44. Провідні клінічні симптоми хронічного бронхіту.
45. Бронхоектатична хвороба: визначення і причини.
46. Які рентгенологічні зміни спостерігаються при бронхоектатичній хворобі.
47. Які додаткові методи обстеження застосовують при бронхоектатичній хворобі.
48. Основні принципи лікування бронхоектатичної хвороби.
49. Протипокази до хірургічного лікування бронхоектатичної хвороби.
50. Профілактика первинних бронхоектатичних захворювань.

51. Клінічні форми хронічного облітеруючого бронхіоліту.
52. Лікування та прогноз хронічного облітеруючого бронхіоліту.
53. Невідкладна допомога при гострих проявах синдрому ціанозу.
54. Особливості антибіотикотерапії у дітей з хронічними бронхолегеневими захворюваннями.
55. Провідні клінічні симптоми та синдроми при агенезії, гіпоплазії та аплазії легень.
56. Трахеобронхомегалія (синдром Мунье-Куна): клініка, діагностика, лікування, прогноз.
57. Трахеобронхомалія: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
58. Синдром Вільямса-Кемпбелла: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
59. Бронхіолоектатична емфізема Лешке: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
60. Трахеобронхостравохідні нориці: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
61. Кисти легень: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
62. Секвестрація легень: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
63. Синдром Картагенера: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
64. Ідіопатичний гемосидероз легень: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
65. Первинна легенева гіпертензія (синдром Аерса): клініка, діагностика, лікування, прогноз.
66. Первинна цилиарна дискінезія: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
67. Сімейна легенева емфізема: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
68. Дефіцит альфа -1-антитрипсину: клініка, діагностика, лікування, прогноз.
69. Муковісцидоз: клініка, діагностика, лікування, прогноз.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### ОСНОВНА

1. Беш Л.В., Ласиця Т.С., Беш О.М. Бронхіальна астма в практиці сімейного лікаря.- Львів : Простір-М, 2018. 116 с.
2. Волосовець О.П. Рекомендації з серцево-легеневої реанімації у дітей .Методичний посібник /О.П. Волосовець, В.І. Снісарь –Дніпропетровськ, АРТ-ПРЕС, 2015. – 48с.
3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник / під ред. В.М. Дудник – Видання 1-ше. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 560 с.
4. Катілов О.В. Клінічна пульмонологія дитячого віку: посібник для вищих мед навч. закладів /О.В.Катілов, Д.В.Дмитрієв, К.Ю. Дмитрієва.- Вінниця : Нова книга, 2020.- 320 с.
5. Наказ МОЗ УКРАЇНИ від 23.12.2021 №2856 Про затвердження уніфікованого клінічного протоколу первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «БРОНХІАЛЬНА АСТМА У ДІТЕЙ».
6. **Педіатрія** : в 3-х т. Т.1 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акредит./ [Артеменко Є.О., Бабаджанян О.М., Белоусова О.Ю. та ін.; за ред. Катілова О.В., Варзара А.В., Валиулєва А., Дмитрієва Д.В.].- Вінниця: Нова Книга, 2022. – С.308-506.
7. Nelson textbook of Pediatrics 21<sup>st</sup> Edition by Robert M. Kliegman, Joseph W. St Geme III, et al. Philadelphia: Elsevier, 2020.
8. Textbook of Paediatric Emergency Medicine / [edited by] P. Cameron, G. Browne, B. Mitra, S. Dalziel, S. Craig. 3<sup>rd</sup> ed. Philadelphia: Elsevier, 2019.

### ДОДАТКОВА



1. Ernst Eber, Fabio Midulla. ERS Handbook of Paediatric Respiratory Medicine. 1st-ed. Hermes. 2013. 718 P.
2. McCallum GB, Bailey EJ, Morris PS et al. Clinical pathways for chronic cough in children. Cochrane Database Syst Rev 2014;(9)
3. Chang AB, Oppenheimer JJ, Weinberger M et al. Use of Management Pathways or Algorithms in Children With Chronic Cough: Systematic Reviews. Chest 2016;149(1):106-19.
4. Chang AB, Oppenheimer JJ, Weinberger M et al. Children With Chronic Wet or Productive Cough--Treatment and Investigations: A Systematic Review. Chest 2016;149(1):120-42.

### **Інформаційні ресурси**

1. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10) <http://mkb-10.com>
2. <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00137&format=pdf>
3. <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00617&format=pdf>